

PERITONITA TERȚIARĂ: NOȚIUNE, ETIOPATOGENIE, TABLOUL CLINIC ȘI TRATAMENT

Tatiana Lungu

Conducător științific: Sergiu Revencu

Catedra de chirurgie Nr.1 „Nicolae Anestiadi”, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Peritonita terțiară se definește ca o infecție intra-abdominală ce persistă sau reapare peste 48 după tratamentul chirurgical al peritonitei secundare. Cu o rată de mortalitate cuprinsă între 4-65 % datorită complicațiilor severe, tratamentul peritonitei terțiare este o provocare chiar și pentru cei mai iscusiți chirurghi. **Scopul lucrării.** Prezentarea informației epidemiologice, etiopatogenetice, clinice, diagnostice și terapeutice legate de peritonita terțiară. **Material și metode.** Studiile cercetării au fost bazate pe cele 56 de articole din literatura autohtonă și internațională publicate pe parcursul anilor 2014-2022, utilizând platformele PubMed, Google Scholar, și ScienceDirect. **Rezultate.** Până în prezent nu există un ghid de abordare a pacientului cu peritonita terțiară. Se consideră că momentul cheie în dezvoltarea acestei boli reprezintă prăbușirea mecanismelor de apărare locale și generale cu apariția germeilor cu patogenitate scăzută precum Candida, stafilococi coagulazo-pozitivi, enterococi și ulterior instalarea sindromului MODS/MOFS. Conform datelor clinice și de laborator, tratamentul se bazează pe relaparotomia „la cerere”, relaparotomia planificată sau doar continuarea terapiei intensive cu supravegherea în dinamică a pacientului. **Concluzii.** În pofida faptului că studiile în medicină au progresat semnificativ în ultimele decenii, este important de a continua cercetările ce vor permite soluționarea problemelor în diagnosticul și tratamentul peritonitei terțiare. **Cuvinte-cheie:** peritonita terțiară, mortalitate, mecanisme patogenetice, tratament.

TERTIARY PERITONITIS: CONCEPT, ETIOPATHOGENESIS, CLINICAL MANIFESTATIONS AND TREATMENT

Tatiana Lungu

Scientific adviser: Sergiu Revencu

Nicolae Anestiadi Surgery Department no.1, Nicolae Testemițanu University

Background. Tertiary peritonitis is defined as an intra-abdominal infection that persists or reappears over 48 after surgical treatment of secondary peritonitis. With a mortality rate of between 4-65 % due to severe complications, the treatment of tertiary peritonitis is a challenge even for the most skilled surgeons. **Objective of the study.** Presentation of epidemiological, etiopathogenetic, clinical, diagnostic, and therapeutic information related to tertiary peritonitis. **Materials and methods.** The research studies were based on the 56 articles from the local and international literature published during the years 2014-2022, using PubMed, Google Scholar, and ScienceDirect platforms. **Results.** To date there is no guide to approaching the patient with tertiary peritonitis. It is considered that the key moment in the development of this disease is the collapse of local and general defense mechanisms with the appearance of germs with low pathogenicity such as Candida, coagulase-positive staphylococci, enterococci and subsequently the onset of MODS/MOFS syndrome. According to clinical and laboratory data, treatment is based on relaparotomy „on demand”, planned relaparotomy or just the continuation of intensive therapy with dynamic supervision of the patient. **Conclusion.** Despite the fact that medical studies have progressed significantly in recent decades, it is important to continue research that will allow solving problems in the diagnosis and treatment of tertiary peritonitis. **Keywords:** tertiary peritonitis, mortality, pathogenic mechanisms, treatment.